
Vergaderjaar 2024-2025

21 501-07 Raad voor Economische en Financiële Zaken

GQ **BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 december 2024

In het kader van de herziene Europese begrotingsregels hebben lidstaten budgettaire-structurele plannen (hierna: plannen) voor de middellange termijn ingediend, met daarin hun voorgenomen begrotingsbeleid, hervormingen en investeringen. De Europese Commissie (Commissie) heeft deze plannen beoordeeld en op 26 november 2024 aanbevelingen aan de Raad van de Europese Unie (Raad) gedaan. De aanbevelingen zien toe op i) het vaststellen van het meerjarig uitgavenpad van 21 lidstaten, ii) het goedkeuren van hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan een verlenging van de budgettaire aanpassingsperiode voor vijf lidstaten en iii) de correctie van buitensporige tekorten voor acht lidstaten. Naar verwachting besluit de Raad in januari 2025 over deze aanbevelingen. Het kabinet kan zich vinden in de beoordeling van de Commissie en is voornemens in te stemmen met de Raadsaanbevelingen.

Deze Kamerbrief schetst kort de context, geeft een overzicht van het beoordelingsraamwerk voor de plannen, geeft een samenvatting van de kabinetsinzet ten aanzien van de Raadsaanbevelingen en schetst het vervolgproces. De bijlage bevat per lidstaat een beschrijving van de belangrijkste onderdelen van de Raadsaanbevelingen.

Context

In april 2024 is het herziene Europese begrotingsraamwerk in werking getreden.¹ In het kader van dit begrotingsraamwerk stellen alle lidstaten een budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn op. Deze plannen bestaan uit een uitgavenpad voor minimaal vier jaar en maximaal zeven jaar, ook wel de budgettaire aanpassingsperiode genoemd. Daarnaast bevat het plan structurele hervormingen en investeringen. Lidstaten kunnen in ruil voor additionele hervormingen en investeringen in aanmerking komen voor een verlenging van de aanpassingsperiode van vier naar zeven jaar. Dit geldt voor Finland, Frankrijk, Italië, Spanje en Roemenië.

In totaal hebben 22 lidstaten hun plan ingediend. Een gedetailleerde beschrijving van de plannen is te vinden op de website van de Commissie². Verordening 2024/1263³ biedt de mogelijkheid voor lidstaten om het plan later in te dienen onder bepaalde omstandigheden, bijvoorbeeld (aanstaande) nationale verkiezingen. De lidstaten België, Bulgarije, Duitsland, Litouwen en Oostenrijk dienen hun plan later in. De kabinetsinzet ten aanzien van de Raadsaanbevelingen voor deze lidstaten ontvangt uw

¹ Zie voor meer informatie de [Kamerbrief over het Raadsakkoord](#) en de [Kamerbrief met de kabinetsappreciatie van het triloogakkoord over het Europees begrotingsraamwerk](#).

² [National medium-term fiscal-structural plans - European Commission](#)

³ Verordening - 2024/1263 - EN - EUR-Lex (europa.eu), preventieve arm van de Europese begrotingsregels.

Kamer zodra deze beschikbaar komen. De Commissie moet plannen binnen zes weken na indiening beoordelen zoals vastgesteld in Verordening 2024/1263. Op 26 november heeft de Commissie voorstellen aan de Raad gedaan voor aanbevelingen over: 1. de vaststelling van het uitgavenpad in het kader van Verordening 2024/1263 en 2. de goedkeuring van structurele hervormingen en investeringen ten grondslag aan een verlenging van de aanpassingsperiode voor vijf lidstaten.

Daarnaast heeft de Commissie op 26 november aanbevelingen gedaan aan de Raad voor de correctie van buitensporige tekorten van België, Frankrijk, Italië, Hongarije, Malta, Polen, Slowakije en Roemenië volgens artikel 126(7) uit het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) en Verordening 1467/97⁴. Dit zijn de lidstaten waarvan de Raad in juli jl. heeft vastgesteld dat sprake is van een buitensporig tekort volgens artikel 126(6)⁵. De correctieve uitgavenpaden die de Commissie aanbeveelt zijn op grond van verordening 1467/97 in beginsel, en voor zover beschikbaar, gelijk aan de voorstellen voor uitgavenpaden die de Raad vaststelt in het kader van Verordening 2024/1263⁶. België heeft nog geen plan ingediend, maar de Commissie heeft wel een aanbeveling aan de Raad gedaan voor correctie van het buitensporig tekort van België. Hongarije heeft wel een plan ingediend, maar de Commissie heeft nog geen aanbeveling aan de Raad gedaan voor het vaststellen van een uitgavenpad. De Commissie heeft wel een aanbeveling aan de Raad gedaan voor correctie van het buitensporig tekort van Hongarije. Op basis van de herfststraming van 15 november jl. heeft de Commissie ook opnieuw onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van buitensporige tekorten in Finland en Oostenrijk. De Commissie bevestigt in dit onderzoek dat er sprake is van een buitensporig tekort in Oostenrijk en doet naar verwachting op een later moment een aanbeveling voor een correctief uitgavenpad.

De Commissie heeft op 26 november jl. ook het herfstpakket van het Europees Semester gepubliceerd, waaronder de beoordeling van de ontwerpbegrotingen voor 2025 van eurozonelidstaten⁷. Deze Commissiebeoordeling wordt in de Eurogroep besproken, die hier doorgaans een verklaring over aanneemt. Uw Kamer heeft de kabinetsinzet ten aanzien van de beoordeling van de ontwerpbegrotingen 2025 ontvangen in een nazending van de geannoteerde agenda voor de Eurogroep op 9 december 2024⁸.

Beoordelingsraamwerk

In lijn met Verordening 2024/1263 beoordeelt de Commissie de plannen aan de hand van de volgende criteria.

Begrotingsbeleid

Het uitgavenpad moet ertoe leiden dat:

1. Het begrotingstekort onder de referentiewaarde van 3% bbp wordt gebracht voor het einde van de aanpassingsperiode én daar onder blijft op de middellange termijn (de tien jaar na de aanpassingsperiode); en
2. De overheidsschuld na afloop van de aanpassingsperiode geloofwaardig daalt of op een prudent niveau blijft (onder de referentiewaarde van 60% bbp) op de middellange termijn (de tien jaar na de aanpassingsperiode).

⁴ [Regulation - EU - 2024/1264 - EN - EUR-Lex, correctieve arm van de Europese begrotingsregels.](#)

⁵ Verwijzing geannoteerde agenda Eurogroep/Ecofinraad juli 2024

⁶ Voor lidstaten die niet op tijd een plan hebben ingediend, baseert de Commissie de aanbeveling voor het correctieve uitgavenpad op het referentiepad voor de uitgavengroei dat de lidstaat eerder van de Commissie ontving. Als een lidstaat later alsnog een plan voor de middellange termijn indient, kan het correctieve uitgavenpad gewijzigd worden om het in overeenstemming te brengen met het uitgavenpad.

⁷ Enkel eurozonelidstaten dienen jaarlijks ontwerpbegrotingen in die de Commissie vervolgens beoordeelt. Dit is ter coördinatie van het begrotingsbeleid tussen lidstaten die de euro als valuta hebben. Dit is gewaarborgd in [Verordening 473/2013](#).

⁸ [Aanbiedingsbrief aanvulling agenda Eurogroep en Ecofinraad 9-10 december 2024 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Ook toetst de Commissie of het uitgavenpad voldoet aan de zogenaamde minimale vereisten voor schuldafbouw en tekortreductie die zijn vastgelegd in Verordening 2024/1263.

Voor lidstaten met een tekort en/of overheidsschuld boven de referentiewaarden, dient het uitgavenpad in lijn te zijn met het referentiep pad van de Commissie. Het referentiep pad geeft weer wat op basis van de berekeningen van de Commissie nodig is om aan de vereisten van deze verordening te voldoen. Indien lidstaten afwijken van het referentiep pad en de onderliggende economische aannames, dan dienen zij dit te onderbouwen met economische argumenten. Voor de verwachte potentiële groei geldt een specifieke bepaling waarbij lidstaten in hun ramingen mogen afwijken van de potentiële groei zolang deze cumulatief over de gehele projectieperiode grotendeels in lijn blijft met de berekeningen van de Commissie. Voor lidstaten waarvan het begrotingstekort én overheidsschuld onder de referentiewaarden liggen heeft de Commissie, op aanvraag van de lidstaat zelf, technische informatie verstrekt. Deze informatie bevat het structureel primair saldo dat aan het einde van de aanpassingsperiode nodig is om aan de criteria te voldoen.

Hervormingen en investeringen ten grondslag aan verlenging aanpassingsperiode

De set structurele hervormingen en investeringen die ten grondslag ligt aan een eventuele verlenging van de aanpassingsperiode moet gezamenlijk bijdragen aan schuldhoudbaarheid, economische groei, de landspecifieke aanbevelingen uit het Europees Semester en gemeenschappelijke prioriteiten van de EU. Ook mogen de nationaal gefinancierde overheidsinvesteringen niet lager zijn dan in de periode voorafgaan aan het plan.

Aanvullende criteria voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure

Voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure⁹ moet het uitgavenpad in lijn zijn met de Raadsaanbeveling voor de correctie van buitensporige tekorten op basis van artikel 126(7) VWEU, het zogenaamde correctief uitgavenpad. Dit correctief uitgavenpad is – zoals hiervoor opgemerkt – in beginsel gelijk aan het uitgavenpad dat de Raad vaststelt, maar moet voldoen aan een minimale jaarlijkse verbetering van het structureel saldo van 0,5% bbp als benchmark als de buitensporigtekortprocedure is geopend op grond van overschrijding van de 3%-referentiewaarde.

Kabinetsinzet Raadsaanbevelingen

Het kabinet neemt de Commissiebeoordeling van de plannen als uitgangspunt bij het bepalen van zijn inzet ten aanzien van de Raadsaanbevelingen. Het kabinet heeft beoordeeld of deze Commissiebeoordeling in lijn is met de vereisten aan het uitgavenpad van lidstaten op basis van Verordening 2024/1263, het correctief uitgavenpad op basis van Verordening 1467/97 en de vereisten voor de set van investeringen en hervormingen die ten grondslag ligt aan een verlenging van de budgettaire aanpassingsperiode op basis van Verordening 2024/1263.

Het kabinet kan zich vinden in de beoordeling van de Commissie en is voornemens in te stemmen met de Raadsaanbevelingen. Het kabinet vindt het van belang dat de Commissie aandacht blijft houden voor afwijkende economische aannames bij de beoordeling van de implementatie van de plannen, met name voor lidstaten met een hogere uitgavengroei in hun plan ten opzichte van het referentiep pad van de Commissie.

De bijlage bevat per lidstaat een beschrijving van de belangrijkste onderdelen van de Raadsaanbevelingen, inclusief tabellen met een weergave van de uitgavengroei, het structureel primair saldo, de ontwikkeling van het begrotingstekort en de ontwikkeling van de overheidsschuld. Dit wordt vooraf gegaan door een leeswijzer voor deze tabellen.

⁹ Voor een uitgebreide beschrijving van de buitensporigtekortprocedure zie de geannoteerde agenda van de Ecofinraad op 16 juli 2024 (Kamerstuknummer 21501-07-2052).

Raadsaanbeveling Nederland

De Commissie heeft ook een aanbeveling gedaan aan de Raad voor het vaststellen van een meerjarig netto-uitgavenpad voor Nederland. In haar beoordeling van het Nederlandse plan¹⁰ constateert de Commissie dat het door Nederland gepresenteerde uitgavenpad, dat is gebaseerd op de Miljoenennota 2025 en het Regeerprogramma, niet voldoet aan de vereisten die door Verordening 2024/1263¹¹ aan het uitgavenpad worden gesteld omdat de verwachte uitgavengroei voor de periode 2025-2028 te hoog ligt. Daardoor wordt niet voldaan aan de vereisten om het begrotingstekort en de overheidsschuld op de middellange termijn, dat wil zeggen in de tien jaar volgend op de budgettaire aanpassingsperiode, zonder verdere beleidswijzigingen binnen de referentiewaarden (3% en 60% bbp) te houden. Deze beoordeling is conform de verwachting zoals eerder gedeeld met uw Kamer¹². De Commissie heeft de Raad aanbevolen om voor Nederland een uitgavenpad aan te bevelen op basis van de technische informatie die door de Commissie aan Nederland is verstrekt op 21 juni 2024. Hierover is uw Kamer op 27 juni 2024 geïnformeerd¹³. Deze technische informatie behelst een uitgavenpad met een lagere uitgavengroei dan op basis van de Miljoenennota 2025 voorzien. Zolang lidstaten binnen de Europese referentiewaarden blijven, kunnen de Commissie en de Raad echter geen handhavingsmaatregelen opleggen. Het kabinet kan zich vinden in de beoordeling van de Commissie en ziet een aanbeveling voor een uitgavenpad op basis van de technische informatie als een juiste uitvoering van de Europese begrotingsregels.

Vervolgproces

Nadat de Raadsaanbevelingen zijn vastgesteld, zal de naleving van het uitgavenpad en de implementatie van hervormingen en investeringen jaarlijks worden gemonitord. Daartoe dienen alle lidstaten jaarlijks uiterlijk op 30 april een voortgangsrapport in. Afwijkingen van het uitgavenpad worden jaarlijks en cumulatief bijgehouden in een controlerekening. Voor deze afwijkingen geldt een jaarlijkse drempelwaarde van 0,3% bbp en een cumulatieve drempelwaarde van 0,6% bbp. Vanaf het voorjaar van 2026 beoordelen de Commissie en de Raad op aanbeveling van de Commissie voor het eerst of de afwijkingen van het uitgavenpad deze drempelwaarden overschrijden. Wanneer dat het geval is, of wanneer het tekort de referentiewaarde van 3% overschrijdt, dan kan de Commissie volgens artikel 126(3) VWEU een onderzoek starten of er sprake is van een buitensporig tekort. Wanneer lidstaten de hervormingen en investeringen ten grondslag aan verlenging onvoldoende implementeren, kan de Raad op voorstel van de Commissie aanbevelen om de verlengde aanpassingsperiode in te korten.

Nadat de Raad de aanbevelingen vaststelt met de correctieve uitgavenpaden voor de lidstaten met een buitensporig tekort, dient de lidstaat binnen zes maanden hieraan effectieve opvolging te geven. Vervolgens zullen de Commissie en de Raad dit beoordelen. Indien de Raad vaststelt dat er geen effectieve opvolging is gegeven, kunnen de Commissie en de Raad verdere stappen zetten binnen de buitensporigtekortprocedure.

De minister van Financiën,

E. Heinen

¹⁰ Zie het [Nederlandse budgettaire-structurele plan voor de middellange termijn](#) op de site van de Rijksoverheid, dat op 15 oktober 2024 bij de Europese Commissie is ingediend.

¹¹ [Verordening - 2024/1263 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

¹² Zie Kamerstukken II 21 501-03 nr. 186

¹³ Zie Kamerstukken II 21 501-07 nr. 2052

**Bijlage 1: Overzicht Raadsaanbevelingen per lidstaat (op alfabetische volgorde)
Leeswijzer tabellen per lidstaat**

<p>Uitgavengroei</p>	<p>De uitgavengroei (ook wel uitgavenpad) betreft de jaarlijkse maximale groei van de netto primaire overheidsuitgaven. Dat zijn overheidsuitgaven exclusief discretionaire inkomstenmaatregelen, rentelasten, conjuncturele werkloosheidsuitgaven, eenmalige en andere tijdelijke maatregelen, cofinanciering van Europese fondsen en uitgaven volledig gefinancierd met Europese middelen.</p> <p>De tabellen per lidstaat geven een weergave van de maximale uitgavengroei volgens de Commissie en de uitgavengroei in het plan.</p>
<p>Structureel primair saldo</p>	<p>Het structureel primair saldo is het begrotingssaldo geschoond voor rentelasten en de conjunctuur. Door deze elementen eruit te laten vormt het een indicator voor de onderliggende trend van het begrotingssaldo. De Commissie berekent het structureel primair saldo dat aan het einde van de aanpassingsperiode nodig is om, zonder verdere beleidswijzigingen, het begrotingstekort onder de referentiewaarde te brengen of te houden en de schuld geloofwaardig te laten dalen of op een prudent niveau te houden op de middellange termijn (de tien jaar na de aanpassingsperiode). De maximaal toegestane uitgavengroei gedurende de aanpassingsperiode (zie boven) wordt hier vervolgens van afgeleid.</p> <p>De Commissie heeft voor lidstaten met een begrotingstekort en/of overheidsschuld <i>boven</i> de referentiewaarden ook berekend welke jaarlijkse verbetering van het structureel primair saldo vereist is vanaf de aanvang van de aanpassingsperiode. Dit geeft een indicatie van de vereiste begrotingsinspanning per jaar. De jaarlijkse verbetering is voor deze lidstaten opgenomen in de tabel.</p> <p>Voor lidstaten met een tekort en schuld onder de referentiewaarden is technische informatie verstrekt. Deze technische informatie bevat geen jaarlijkse verandering van het structureel primair saldo. Deze is dan ook niet weergegeven in de tabellen van deze lidstaten. Ierland en Luxemburg hebben geen technische informatie aangevraagd, en hebben daarmee geen uitgavenpad van de Commissie ontvangen.</p>
<p>Begrotingstekort</p>	<p>Jaarlijkse ontwikkeling van het begrotingstekort uitgedrukt in procenten van het bbp (EMU-saldo).</p> <p>De tabellen per lidstaat bevatten een weergave van de ontwikkeling van het begrotingstekort gedurende het plan (4 of 7 jaar) en op de middellange termijn (na afloop van de tien jaar na de aanpassingsperiode, dus in respectievelijk 2038 en 2041).</p>
<p>Schuldratio</p>	<p>Jaarlijkse ontwikkeling van de overheidsschuld uitgedrukt in procenten van het bbp.</p> <p>De tabellen per lidstaat bevatten een weergave van de ontwikkeling van de schuldratio gedurende het plan (4 of 7 jaar) en op de middellange termijn (na afloop van de tien jaar na de aanpassingsperiode, dus respectievelijk in 2038 of 2041).</p>
<p>Potentiële groei</p>	<p>De potentiële groei is de groei van de productie die hoort bij het structurele arbeidsaanbod, gecorrigeerd voor de evenwichtswerkloosheid en het niveau van de structurele arbeidsproductiviteit. Als lidstaten andere aannames gebruiken voor potentiële groei dan de Commissie, dan wordt dit beschreven onder de tabellen per lidstaat.</p>

België

Begrotingsbeleid

Correctie buitensporig tekort

De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort van België. Omdat België zijn plan nog niet bij de Commissie heeft ingediend, zal het correctieve uitgavenpad gebaseerd worden op het vierjarig referentiepad van de Commissie. Dit uitgavenpad voldoet aan de vereiste minimale jaarlijkse verbetering van het structureel (primair) saldo van 0,5% bbp voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure. Zodra België alsnog het plan heeft ingediend en de Commissie dit heeft beoordeeld, kan het correctief uitgavenpad worden gewijzigd om het in lijn te brengen met het uitgavenpad zoals door België voorgesteld.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027
Uitgavengroei Commissie (%)*	2,4	1,9	2,0
Begrotingstekort (in % bbp)**	-4,9	-5,3	n.b.
Schuldratio (in % bbp)**	105,1	107,2	n.b.

** Zoals gecommuniceerd door de Commissie in de aanbeveling aan de Raad voor correctie van het buitensporig tekort, gebaseerd op de herfststraming.*

*** Cijfers zijn gebaseerd op de herfststraming van de Commissie.*

Cyprus

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Cyprus voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	5,9	5,0	4,5	4,3	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	6,0	5,0	5,4	4,3	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,0	0,0	0,0	0,0	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	-0,8	-0,3	-0,5	-0,1	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	2,7	2,6	2,1	2,1	0,8
Schuldratio in plan (in % bbp)	64,2	58,8	53,3	47,4	27,9

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Cyprus in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie, met name voor het structureel primair saldo bij aanvang, de economische groei en de potentiële groei. De Commissie concludeert dat de afwijkende economische aannames leiden tot een hogere uitgavengroei ten opzichte van het referentiep pad van de Commissie. Cyprus heeft er echter voor gekozen om een uitgavenpad in het plan op te nemen in lijn met het referentiep pad, maar gecorrigeerd voor een statistische herziening van het nieuwe pensioenstelsel voor ambtenaren.

Denemarken
Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Denemarken voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	6,4	5,9	5,5	5,4	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	5,0	5,7	3,8	2,9	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	1,0	0,4	0,3	-0,1	-0,8
Schuldratio in plan (in % bbp)	31,4	32,7	33,9	35,6	44,4

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Denemarken in het plan afwijkt van een aantal economische aannames in de technische informatie van de Commissie, met name voor het structureel primair saldo, de potentiële groei en de inflatie. Specifiek gaat Denemarken uit van een hogere potentiële groei tijdens de aanpassingsperiode, maar juist een lagere potentiële groei over de middellange termijn. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een lagere uitgavengroei ten opzichte van de technische informatie van de Commissie. Daarnaast committeert Denemarken zich in het plan aan een uitgavenpad dat lager uitvalt dan het geval zou zijn op basis van de eigen economische aannames. Denemarken heeft daarmee een (nog) ambitieuzer uitgavenpad opgenomen in het plan.

Estland

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Estland voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	3,3	3,3	2,9	2,9	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	7,1	5,1	3,6	3,2	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,0	0,0	0,0	0,0	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	-1,0	-0,2	0,0	0,0	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-3,0	-2,7	-2,3	-2,1	-1,5
Schuldratio in plan (in % bbp)	25,2	26,4	27,6	28,6	32,6

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Estland in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie, met name voor de schuld, uitgavengroei en het structureel primair saldo bij aanvang, de economische groei en de inflatie. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een hogere uitgavengroei ten opzichte van het referentiep pad van de Commissie.

Finland Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Finland voldoet aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Uitgavengroei Commissie (%)	1,4	1,5	1,4	1,5	1,5	1,6	1,7	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	1,6	1,9	2,6	2,6	2,8	2,8	2,9	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	0,8	0,7	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-2,9	-2,0	-1,4	-0,9	-0,4	0,0	0,3	1,6
Schuldratio in plan (in % bbp)	83,2	83,9	83,6	82,9	81,4	79,7	78,2	52,7

Finland haalt de begrotingsinspanning naar voren ten opzichte van het lineaire pad dat als regel geldt volgens Verordening 2024/1263. Dit betekent onder meer een grotere begrotingsinspanning in 2025.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Finland in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie, met name voor potentiële groei. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een hogere uitgavengroei ten opzichte van het referentiep pad van de Commissie. De Commissie beoordeelt dat deze afwijkingen voldoende onderbouwd zijn.

Hervormingen en investeringen ten grondslag aan verlenging aanpassingsperiode

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan een verlenging van de aanpassingsperiode voldoen aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om de investeringen en hervormingen goed te keuren.

Effect op economische groei en schuldhoudbaarheid

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen een positief effect hebben op de schuldhoudbaarheid en economische groei van Finland. Finland hervormt onder meer de werkloosheidsverzekering en de bijstand en introduceert één uitkeringsmodel. Finland vermindert ook het aantal uitkeringen dat werken ontmoedigt en neemt maatregelen om tekorten aan vaardigheden te verminderen, de toegang tot gezondheidszorg te verbeteren en de wachtlijsten in de zorg in te korten. Daarnaast benoemt de Commissie dat investeringen in onderzoek en innovatie bijdragen aan de economische groei. Een deel van deze hervormingen en investeringen is tevens onderdeel van het Finse Herstel- en Veerkrachtplan.

Gemeenschappelijke EU-prioriteiten

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen bijdragen aan de verschillende gemeenschappelijke prioriteiten van de EU. De Commissie oordeelt dat de in het plan opgenomen hervormingen en investeringen bijdragen aan de sociale en economische veerkracht door middel van verschillende van de hiervoor genoemde hervormingen. Ook bevat het plan investeringen in onderzoek en innovatie op het gebied van koolstofarme technologie en energie-infrastructuur, wat bij moet dragen aan de groene transitie en energiezekerheid. De Commissie benoemt dat ook aan een eerlijke digitale transitie wordt bijgedragen door middel van digitalisering van publieke diensten.

Landspecifieke aanbevelingen

De Commissie concludeert dat in het Finse plan relevante landspecifieke aanbevelingen worden geadresseerd op onder andere het gebied van arbeidsmarkt, gezondheidszorg, fiscaliteit, onderwijs, hernieuwbare energie en het ondernemingsklimaat uit het Europees Semester.

Frankrijk

Het Franse plan en de Commissievoorstellen voor Raadsaanbevelingen zijn opgesteld voor de recente politieke ontwikkelingen in Frankrijk. Wat deze ontwikkelingen betekenen voor de implementatie van het (ingediende) Franse plan is nog onduidelijk.

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Frankrijk voldoet aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Correctie buitensporig tekort

De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort. De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Frankrijk voldoet aan de vereiste minimale jaarlijkse verbetering van het structureel (primair) saldo van 0,5% bbp voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure. Het begrotingstekort daalt naar verwachting in 2029 onder de referentiewaarde van 3%.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Uitvangegroei Commissie (%)	2,0	1,7	1,6	1,4	1,5	1,6	1,7	N.v.t.
Uitvangegroei in plan (%)	0,0	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	1,4	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-5,0	-4,6	-4,0	-3,3	-2,8	-2,2	-1,7	-1,6
Schuldratio in plan (in % bbp)	114,7	115,9	116,5	116,1	115,8	114,9	113,5	100,9

Frankrijk haalt de begrotingsinspanning naar voren ten opzichte van het lineaire pad dat als regel geldt volgens Verordening 2024/1263. Dit betekent een grotere begrotingsinspanning in 2025.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Frankrijk in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie, met name voor het structureel primair saldo en begrotingstekort bij aanvang, de potentiële groei en de inflatie. Hierbij stelt de Commissie dat de aanname over specifiek de potentiële groei niet in lijn is met het schuldhoudbaarheidsraamwerk van de Commissie. De Commissie geeft ook aan dat andere aannames juist prudenter zijn en hiervoor compenseren. Daarom concludeert de Commissie dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een lagere uitgavengroei ten opzichte van het referentiep pad van de Commissie. Frankrijk heeft daarmee een ambitieuzer uitgavenpad opgenomen in het plan.

Hervormingen en investeringen ten grondslag aan verlenging aanpassingsperiode

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen voldoen aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om de investeringen en hervormingen goed te keuren.

Effect op economische groei en schuldhoudbaarheid

Volgens de Commissie hebben de hervormingen en investeringen naar verwachting een positief effect op de schuldhoudbaarheid en economische groei van Frankrijk. De hervorming van de werkloosheidsuitkeringen draagt bij aan de schuldhoudbaarheid, vanwege de sterkere prikkel om weer aan het werk te gaan. Daarnaast benoemt de Commissie dat de houdbaarheid van het pensioenstelsel wordt versterkt door middel

van hogere werkgeverscontributies. Verder dragen de hervormingen en investeringen volgens de Commissie ook indirect bij aan het verbeteren van de duurzaamheid van de overheidsfinanciën via hogere belastinginkomsten door hogere economische groei. Verder voert Frankrijk een lokale kinderopvangdienst in om alleenstaande ouders en/of met lage inkomens te ondersteunen bij hun integratie in de arbeidsmarkt. Hervormingen bij uitvoeringsdiensten en een versterking van het sociale vangnet moeten kansarme jongeren ondersteunen bij het vinden van werk. Een deel van deze hervormingen en investeringen is tevens onderdeel van het Franse Herstel- en Veerkrachtplan.

Gemeenschappelijke EU-prioriteiten

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen bijdragen aan de verschillende gemeenschappelijke prioriteiten van de EU. Zo dragen volgens de Commissie de hervorming van het werkloosheidsuitkeringstelsel en hogere contributies voor het pensioenstelsel bij aan de Europese pijler voor sociale rechten en wordt de economische weerbaarheid versterkt door een hogere arbeidsdeelname en de inclusie van meer werkenden. Daarnaast dragen wetsvoorstellen op het gebied van duurzame industrie en het versnellen van hernieuwbare energieproductie bij aan een eerlijke groene en digitale transitie.

Landspecifieke aanbevelingen

De Commissie concludeert dat in het Franse plan relevante landspecifieke aanbevelingen op onder andere het gebied van het belastingstelsel, sociale premies, het pensioenbeleid, de groene transitie, hernieuwbare energie en het ondernemingsklimaat worden geadresseerd.

Griekenland
Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Griekenland voldoet aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	3,0	3,2	3,1	3,0	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	3,7	3,6	3,1	3,0	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,4	0,2	0,2	0,2	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	0,1	0,1	0,1	0,1	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-0,6	-0,8	-1,1	-1,2	-2,5
Schuldratio in plan (in % bbp)	149,1	143,1	138,0	133,4	114,9

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Griekenland in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie, met name voor potentiële groei en het gebruik van recente data over het begrotingstekort in 2024. Hierbij stelt de Commissie dat de aanname over specifiek de potentiële groei niet in lijn is met het schuldhoudbaarheidsraamwerk van de Commissie. De Commissie geeft ook aan dat andere aannames juist prudenter zijn en voor de afwijkingen in potentiële groei compenseren. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een hogere uitgavengroei ten opzichte van het referentiep pad van de Commissie. De Commissie stelt dat dit verschil voornamelijk het gevolg is van de meer recente data voor het begrotingstekort in 2024. De Commissie vindt deze afwijkingen acceptabel.

Hongarije

Begrotingsbeleid

Correctie buitensporig tekort

De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort. Omdat Hongarije nog geen beoordeling van het budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van de Commissie heeft ontvangen, zal het correctief uitgavenpad worden gebaseerd op het referentiepad van de Commissie. Dit uitgavenpad voldoet aan de vereiste minimale jaarlijkse verbetering van het structureel (primaire) saldo van 0,5% bbp voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure. Zodra de beoordeling van de Commissie rond is, kan het correctieve uitgavenpad gewijzigd worden om het – indien mogelijk – in lijn te brengen met het uitgavenpad zoals door Hongarije voorgesteld.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027
Uitgavengroei Commissie (%)*	3,9	3,3	3,2
Begrotingstekort (in % bbp)**	-4,6	-4,1	n.b.
Schuldratio (in % bbp)**	74,5	73,8	n.b.

** Zoals gecommuniceerd door de Commissie in de aanbeveling aan de Raad voor correctie van het buitensporig tekort*

*** Cijfers zijn gebaseerd op de herfststraming*

Ierland
Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Ierland voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei in plan (%)*	5,1	6,5	4,9	5,4	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	1,7	1,4	1,1	1,6	0,6
Schuldratio in plan (in % bbp)	37,9	36,0	34,8	34,0	18,8

* Ierland heeft geen technische informatie aangevraagd en heeft daarmee geen uitgavenpad van de Commissie ontvangen. De uitgavengroei van de Commissie is dan ook niet weergegeven in bovenstaande tabel.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Ierland in het plan afwijkt van een aantal economische aannames van de Commissie, met name voor de potentiële groei en de inflatie. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een hogere uitgavengroei ten opzichte van de aannames van de Commissie. Echter, Ierland committeert zich in het plan aan een uitgavenpad dat lager is dan het geval zou zijn op basis van de eigen economische aannames en die van de Commissie. Ierland heeft daarmee een ambitieuzer uitgavenpad opgenomen in het plan.

Italië

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Italië voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Correctie buitensporig tekort

De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort. De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Italië voldoet aan de vereiste minimale jaarlijkse verbetering van het structureel (primaire) saldo van 0,5% bbp voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure. Het begrotingstekort daalt naar verwachting in 2026 onder de referentiewaarde van 3%.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Uitgavengroei Commissie (%)	1,6	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3	1,4	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	1,3	1,6	1,9	1,7	1,5	1,1	1,2	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-3,3	-2,8	-2,6	-2,3	-1,8	-1,7	-1,5	-1,9
Schuldratio in plan (in % bbp)	136,9	137,8	137,5	136,4	134,9	133,9	132,5	113,7

Italië haalt de begrotingsinspanning beperkt naar voren ten opzichte van het lineaire pad dat als regel geldt volgens Verordening 2024/1263.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Italië in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiepado van de Commissie, met name voor potentiële economische groei, inflatie, en het structureel primaire saldo bij aanvang. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een uitgavengroei die gelijk is aan het referentiepado van de Commissie.

Hervormingen en investeringen ten grondslag aan verlenging aanpassingsperiode

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan een verlenging voldoen aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om de investeringen en hervormingen die ten grondslag liggen aan een verlenging van de aanpassingsperiode goed te keuren.

Effect op economische groei en schuldhoudbaarheid

Volgens de Commissie hebben de hervormingen en investeringen naar verwachting een positief effect op de schuldhoudbaarheid en economische groei van Italië. Zo worden onder meer het burgerlijk (proces)recht, het belasting- en het kinderopvangstelsel hervormd, evenals het openbaar bestuur. Deze hervormingen beogen de efficiëntie van overheidsinstellingen te verhogen, drempels voor bedrijvigheid en innovatie weg te nemen en de capaciteit en de betaalbaarheid van de kinderopvang te vergroten en zo het ondernemingsklimaat te verbeteren. Ook de investeringen in onderzoek en innovatie moeten bijdragen aan een groei van het bbp op lange termijn. Naast het positieve effect via een hogere potentiële groei, hebben enkele hervormingen volgens de Commissie ook een direct effect op de schuldhoudbaarheid. Ze noemt in dit verband de geplande doorlichting van overheidsuitgaven; belastinghervormingen; maatregelen gericht op een betere belastinginning; en de hervorming van staatsbedrijven. Een deel van deze hervormingen en investeringen is tevens onderdeel van het Italiaanse herstel- en veerkrachtplan in het kader van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit.

Gemeenschappelijke EU-prioriteiten

De hervormingen en investeringen dragen bij aan verschillende gemeenschappelijke prioriteiten van de EU, zoals de Europese pijler voor sociale rechten en de groene en digitale transitie. Zo wil Italië om- en bijscholingsprogramma's opzetten om de arbeidsdeelname te verhogen. Voorbeelden van maatregelen die bijdragen aan de groene en digitale transitie zijn o.a. uitgifte van groene obligaties, het verbeteren van de energie-infrastructuur en het versterken van digitale innovatie hubs. Ook wordt infrastructuur ontwikkeld om duurzame mobiliteit te bevorderen, bijvoorbeeld door het vergroten van de rol van treintransport.

Landspecifieke aanbevelingen

De Commissie concludeert dat in het plan relevante landspecifieke aanbevelingen worden geadresseerd op onder andere het gebied van het belastingsysteem, overheidsuitgaven en staatsbedrijven, justitie, mededinging, en de arbeidsmarkt, in het bijzonder de arbeidsparticipatie van vrouwen.

Kroatië

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Kroatië voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	4,5	4,0	3,7	3,6	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	6,4	4,9	4,1	3,7	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-2,3	-1,9	-1,8	-1,5	-1,4
Schuldratio in plan (in % bbp)	55,8	54,9	54,1	53,1	49,0

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Kroatië in het plan afwijkt van een aantal economische aannames in de technische informatie van de Commissie, met name voor de beginpositie, potentiële groei, inflatie. Hierbij stelt de Commissie dat de afwijkende aannames over potentiële groei en inflatie niet voldoende gegrond zijn. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een aanzienlijk hogere uitgavengroei ten opzichte van de technische informatie van de Commissie. Kroatië heeft hierop bij wijze van aanvulling een ambitieuzer uitgavenpad in het plan opgenomen. Dit pad valt nog steeds hoger uit, maar dit is volgens de Commissie te verklaren door gegronde afwijkingen in economische aannames.

Letland
Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Letland voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	4,5	3,6	3,4	3,4	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	5,9	3,6	3,4	3,3	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
Schuldratio in plan (in % bbp)	47,5	48,5	49,7	50,8	59,9

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Letland in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder de technische informatie van de Commissie, met name voor het structureel primair saldo bij aanvang en inflatie. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een hogere uitgavengroei ten opzichte van de technische informatie van de Commissie. De Commissie vindt deze afwijkingen acceptabel.

Luxemburg
Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Luxemburg voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei in plan (%)*	5,8	4,7	3,8	5,4	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-0,6	-0,5	-0,3	-0,4	-2,1
Schuldratio in plan (in % bbp)	27,5	27,2	26,7	26,0	26,0

* Luxemburg heeft geen technische informatie aangevraagd en heeft daarmee geen uitgavenpad van de Commissie ontvangen. De uitgavengroei van de Commissie is dan ook niet weergegeven in bovenstaande tabel.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Luxemburg in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie, met name voor de inflatie en het structureel primair saldo bij aanvang. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een lagere uitgavengroei ten opzichte van het referentiep pad van de Commissie. Luxemburg heeft daarmee een ambitieuzer uitgavenpad opgenomen in het plan.

Malta

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Malta voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Correctie buitensporig tekort

De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort. De Commissie beoordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Malta voldoet aan de vereiste minimale jaarlijkse verbetering van het structureel (primaire) saldo van 0,5% bbp voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure. Het begrotingstekort daalt naar verwachting in 2028 onder de referentiewaarde van 3%.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	6,0	5,8	5,9	5,7	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	6,0	5,8	5,8	6,1	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,5	0,5	0,5	0,5	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	0,5	0,5	0,5	0,4	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-3,8	-3,4	-3	-2,6	-2,1
Schuldratio in plan (in % bbp)	49,8	49,9	49,5	48,8	42,3

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Malta in het plan nauwelijks afwijkt van de economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie.

Nederland
Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Nederland niet voldoet aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet daarom een aanbeveling aan de Raad om een uitgavenpad vast te stellen op basis van de technische informatie die de Commissie eerder aan Nederland heeft verstrekt.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitvangegroei Commissie (%)	3,5	3,3	3,0	3,0	N.v.t.
Uitvangegroei in plan (%)	6,8	3,5	2,1	4,3	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-2,5	-3,4	-2,1	-2,5	-4,0
Schuldratio in plan (in % bbp)	46,7	49,7	50,1	51,1	70,7

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Nederland in het plan afwijkt van een aantal economische aannames in de technische informatie van de Commissie, met name voor de economische groei. Op enkele jaren na verwacht het Centraal Planbureau (CPB) voor de komende jaren iets lagere economische groei dan de Commissie. Over de periode 2024 tot en met 2038 is het verschil echter klein: de Commissie raamt een gemiddelde groei van 1,2% per jaar en het CPB een groei van 1,0% per jaar.

Polen

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Polen voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Correctie buitensporig tekort

De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort. De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Polen grotendeels voldoet aan de vereiste minimale jaarlijkse verbetering van het structureel (primair) saldo van 0,5% bbp voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure. In 2025 voldoet Polen niet aan dit minimumvereiste, als gevolg van hogere defensie-uitgaven. De Commissie heeft de toename in de defensie-uitgaven meegewogen als een relevante factor bij de aanbeveling voor correctie van het buitensporig tekort volgens artikel 126(7), in lijn met Verordening 1467/97. In de latere jaren van het plan en gemiddeld over de periode van het plan voldoet Polen wel aan de minimumvereiste. Het begrotingstekort daalt naar verwachting in 2028 onder de referentiewaarde van 3%.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	5,3	4,6	4,2	3,9	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	6,3	4,4	4,0	3,5	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,8	0,8	0,8	0,8	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	0,3	1,1	1,0	0,9	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-5,5	-4,5	-3,7	-2,9	-2,0
Schuldratio in plan (in % bbp)	58,4	60,9	61,3	61,2	52,8

Polen schuift de begrotingsinspanning beperkt naar achteren ten opzichte van het lineaire pad dat als regel geldt volgens Verordening 2024/1263, wat resulteert in een kleinere begrotingsinspanning in 2025. De Commissie concludeert dat dit mede het gevolg is van hogere defensie-uitgaven in 2025. De begrotingsinspanning wordt wel gecompenseerd in de latere jaren van het plan.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Polen in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiepad van de Commissie, met name voor het structureel primair saldo in 2024, de inflatie en de nominale rente. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in economische aannames elkaar neutraliseren en een beperkte invloed hebben op de gemiddelde uitgavengroei.

Portugal
Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Portugal voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	4,1	3,6	3,4	3,3	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	5,0	5,1	1,2	3,3	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,1	0,1	0,1	0,1	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	-0,1	-0,5	1,1	0,1	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	0,3	0,1	1,1	1,3	-1,2
Schuldratio in plan (in % bbp)	93,3	90,4	87,2	83,2	64,8

Portugal schuift de begrotingsinspanning naar achteren ten opzichte van het lineaire pad dat als regel geldt volgens Verordening 2024/1263. Dit betekent onder meer een kleinere begrotingsinspanning in 2025 en 2026, met name gedreven door uitgaven gerelateerd aan de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Portugal in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie, met name voor de potentiële groei en het structureel primair saldo bij aanvang. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een uitgavengroei die grotendeels in lijn is met het referentiep pad van de Commissie.

Roemenië Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Roemenië voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Correctie buitensporig tekort

De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort. De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Roemenië voldoet aan de vereiste minimale jaarlijkse verbetering van het structureel (primaire) saldo van 0,5% bbp voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure. Het begrotingstekort daalt naar verwachting in 2031 onder de referentiewaarde van 3%.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Uitgavengroei Commissie (%)	6,1	5,7	5,3	5,0	4,8	4,7	4,5	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	5,1	4,9	4,7	4,3	4,2	3,9	3,8	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-7,0	-6,4	-5,7	-5,0	-4,2	-3,4	-2,5	-1,6
Schuldratio in plan (in % bbp)	55,7	58,5	60,6	62,0	62,6	62,4	61,4	47,9

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Roemenië in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onderliggend aan het referentiep pad van de Commissie, met name voor het structureel primaire saldo bij aanvang, de potentiële groei, de inflatie en de depreciatie van de Roemeense leu. De Commissie concludeert dat de verschillen in de aannames leiden tot een lagere gemiddelde uitgavengroei ten opzichte van het referentiep pad van de Commissie. Roemenië heeft daarmee een ambitieuzer uitgavenpad opgenomen in het plan.

Hervormingen en investeringen ten grondslag aan verlenging aanpassingsperiode

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan een verlenging voldoen aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om de investeringen en hervormingen goed te keuren.

Effect op economische groei en schuldhoudbaarheid

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen naar verwachting een positief effect hebben op de schuldhoudbaarheid en economische groei van Roemenië. Roemenië werkt aan hervormingen van het pensioenstelsel waarbij alle pensioenen opnieuw worden berekend op een manier die beter aansluit bij het bijdragebeginsel en waarmee mensen worden aangemoedigd langer door te werken. Daarnaast introduceert Roemenië een nieuw systeem voor het vaststellen van het bruto minimumloon op basis van de verwachte inflatie en de groei van productiviteit. Ook zullen verschillende hervormingen van het belastingstelsel naar verwachting bijdragen aan efficiëntie en leiden tot hogere overheidsinkomsten. Een deel van deze hervormingen en investeringen is tevens onderdeel van het Roemeense Herstel- en Veerkrachtplan.

Gemeenschappelijke EU-prioriteiten

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen bijdragen aan de gemeenschappelijke prioriteiten van de EU, zoals de Europese pijler voor sociale rechten en de groene en digitale transitie. Zo bevat het plan een programma om

grootschalige investeringen te alloceren in de minst begunstigde regio's om zo hun ontwikkeling te bevorderen, evenals investeringen ter bevordering van het koolstofvrij maken van grote industrieën zoals staal en chemie. Ook zijn verbeteringen in het proces van belastinginning opgenomen in het plan door gebruik te maken van digitale technologieën en striktere monitoringsmechanismen.

Landspecifieke aanbevelingen

De Commissie concludeert dat in het Roemeense plan relevante landspecifieke aanbevelingen uit het Europees Semester worden geadresseerd, op onder andere het gebied van de efficiëntie van overheidsaanbestedingen, de effectiviteit van het openbaar bestuur, pensioenen en fiscaliteit.

Slovenië
Begrotingsbeleid
Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Slovenië voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	4,9	4,5	4,3	4,2	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	5,6	4,4	4,1	4,0	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,4	0,4	0,4	0,4	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	0,4	0,4	0,4	0,4	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-2,6	-1,9	-1,6	-1,2	-2,8
Schuldratio in plan (in % bbp)	65,4	64,2	62,8	61,2	55,6

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Slovenië in het plan afwijkt van de economische aannames onderliggend aan het referentiep pad van de Commissie, met name voor potentiële groei en inflatie. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames geen significant effect hebben op de uitgavengroei.

Slowakije Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Slowakije voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Correctie buitensporig tekort

De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort. De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Slowakije voldoet aan de vereiste minimale jaarlijkse verbetering van het structureel (primaire) saldo van 0,5% bbp voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure. Het begrotingstekort daalt naar verwachting in 2027 onder de referentiewaarde van 3%.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	2,8	2,0	1,6	1,5	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	3,8	0,9	1,6	1,5	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	1,3	1,3	1,3	1,3	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	0,8	1,8	1,3	1,3	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-5,1	-3,9	-2,9	-1,8	-2,3
Schuldratio in plan (in % bbp)	59,8	61,6	62,1	61,4	54,8

Slowakije schuift de begrotingsinspanning beperkt naar achteren ten opzichte van het lineaire pad dat als regel geldt volgens Verordening 2024/1263, wat resulteert in een kleinere begrotingsinspanning in 2025. De Commissie concludeert dat dit mede het gevolg is van uitgestelde militaire investeringen uit voorgaande jaren. De begrotingsinspanning wordt wel gecompenseerd in 2026.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Slowakije niet afwijkt van de economische aannames onder het referentiepad van de Commissie.

Spanje
Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Spanje voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Uitgavengroei Commissie (%)	3,2	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6	2,5	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	3,7	3,5	3,2	3,0	3,0	2,5	2,4	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-2,5	-2,1	-1,8	-1,6	-1,5	-1,2	-0,8	-2,0
Schuldratio in plan (in % bbp)	101,4	100,1	98,4	96,6	94,8	92,8	90,6	76,8

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Spanje in het plan afwijkt van de economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie, met name voor potentiële groei, inflatie en de effecten van ongewijzigd beleid na de aanpassingsperiode. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een hogere uitgavengroei ten opzichte van het referentiep pad van de Commissie. De Commissie oordeelt dat de afwijkingen in economische aannames elkaar neutraliseren en dat de verschillen over de gehele linie acceptabel zijn.

Hervormingen en investeringen ten grondslag aan verlenging aanpassingsperiode

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan een verlenging voldoen aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om deze investeringen en hervormingen goed te keuren.

Effect op economische groei en schuldhoudbaarheid

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen naar verwachting een positief effect hebben op de schuldhoudbaarheid en economische groei van Spanje. Zo bevat het plan onder meer hervormingen op het gebied van digitalisering en de groene transitie. Ook moeten hervormingen op het gebied van onderwijs en vaardigheden een positieve bijdrage leveren aan het menselijke kapitaal, het arbeidsaanbod en de kwaliteit van dit arbeidsaanbod, waarbij onder meer ingezet wordt op het bevorderen van duale beroepsopleidingen en het makkelijker erkennen van beroepskwalificaties en vaardigheden van in het buitenland geboren bevolking. Daarnaast oordeelt de Commissie dat hervormingen van het belastingstelsel en verbetering van de efficiëntie van overheidsuitgaven voor een verbetering van de schuldhoudbaarheid. Een deel van deze hervormingen en investeringen is tevens onderdeel van het Spaanse Herstel- en Veerkrachtplan.

Gemeenschappelijke EU-prioriteiten

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen in het plan bijdragen aan verschillende gemeenschappelijke prioriteiten van de EU, zoals de Europese pijler voor sociale rechten en de groene en digitale transitie. Zo bevat het plan een nationaal plan voor digitale competenties gecombineerd met investeringen in digitale vaardigheden. Daarnaast bevat het plan maatregelen voor de modernisering van het actieve arbeidsmarktbeleid op het terrein van structurele werkloosheid, jeugdwerkloosheid, hoge aantal tijdelijke contracten en lage werkgelegenheid.

Landspecifieke aanbevelingen

De Commissie concludeert dat de relevante landspecifieke aanbevelingen worden geadresseerd op onder andere het gebied van het overheidsuitgaven, het ondernemingsklimaat, hernieuwbare energie, de afhankelijkheid van fossiele energiebronnen, vaardigheden en trainingen.

Tsjechië

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Tsjechië voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Tsjechië voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	4,3	4,2	3,9	4,0	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	4,5	2,5	2,6	2,9	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-2,5	-1,7	-0,9	-0,5	-2,60
Schuldratio in plan (in % bbp)	45,1	45,3	44,7	44,2	47,50

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Tsjechië in het plan afwijkt van de economische aannames onder de technische informatie van de Commissie, met name voor het structureel primair saldo bij aanvang, de potentiële groei en de inflatie. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een lagere uitgavengroei ten opzichte van de technische informatie van de Commissie. Daarnaast committeert Tsjechië zich in het plan aan een uitgavenpad dat lager uitvalt dan het geval zou zijn op basis van de eigen economische aannames. Tsjechië heeft daarmee een ambitieuzer uitgavenpad opgenomen in het plan.

Zweden

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Zweden voldoet aan de vereisten van Verordening 2024/1263. De Commissie doet aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2038
Uitgavengroei Commissie (%)	4,1	4,5	4,5	4,6	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	4,0	4,4	4,4	4,6	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-1,5	-1,6	-1,9	-2,2	-2,9
Schuldratio in plan (in % bbp)	33,3	34,0	34,9	36,2	51,3

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Zweden zeer beperkt afwijkt van de economische aannames onder de technische informatie van de Commissie, met name voor het structureel primair saldo in 2024 en potentiële groei. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een lagere uitgavengroei ten opzichte van de technische informatie van de Commissie. Zweden heeft daarmee een ambitieuzer uitgavenpad opgenomen in het plan.